

IKKE FRA BIBELEN: I DNKs ressursbank kan man blant annet finne «Skeiv sexhåndbok», utgitt av Fri. Therese Egebakken håper det er en glipp.
Foto: Skjermdump/skeivungdom.no

Stiller kirken seg bak Skeiv Sexhåndbok?

RESSURSBANK: Den norske kirke, jeg håper dette er en glipp.

THERESE EGEBAKKEN

Bispedømmerådsmedlem i Stavanger og Kirkerådsmedlem

Kirken har noe som kalles for «ressursbanken», en egen nettside med massevis av ressurser som kan brukes av menigheter i arbeidet med for eksempel barn og unge. Ressursene som publiseres her opplyses det om at er laget av menigheter, men også av andre organisasjoner og samarbeidspartnere. Ressursbanken blir redigert av Avdeling for kirkefag og økumenikk og avdeling for kommunikasjon i Kirkerådet.

Detaljert

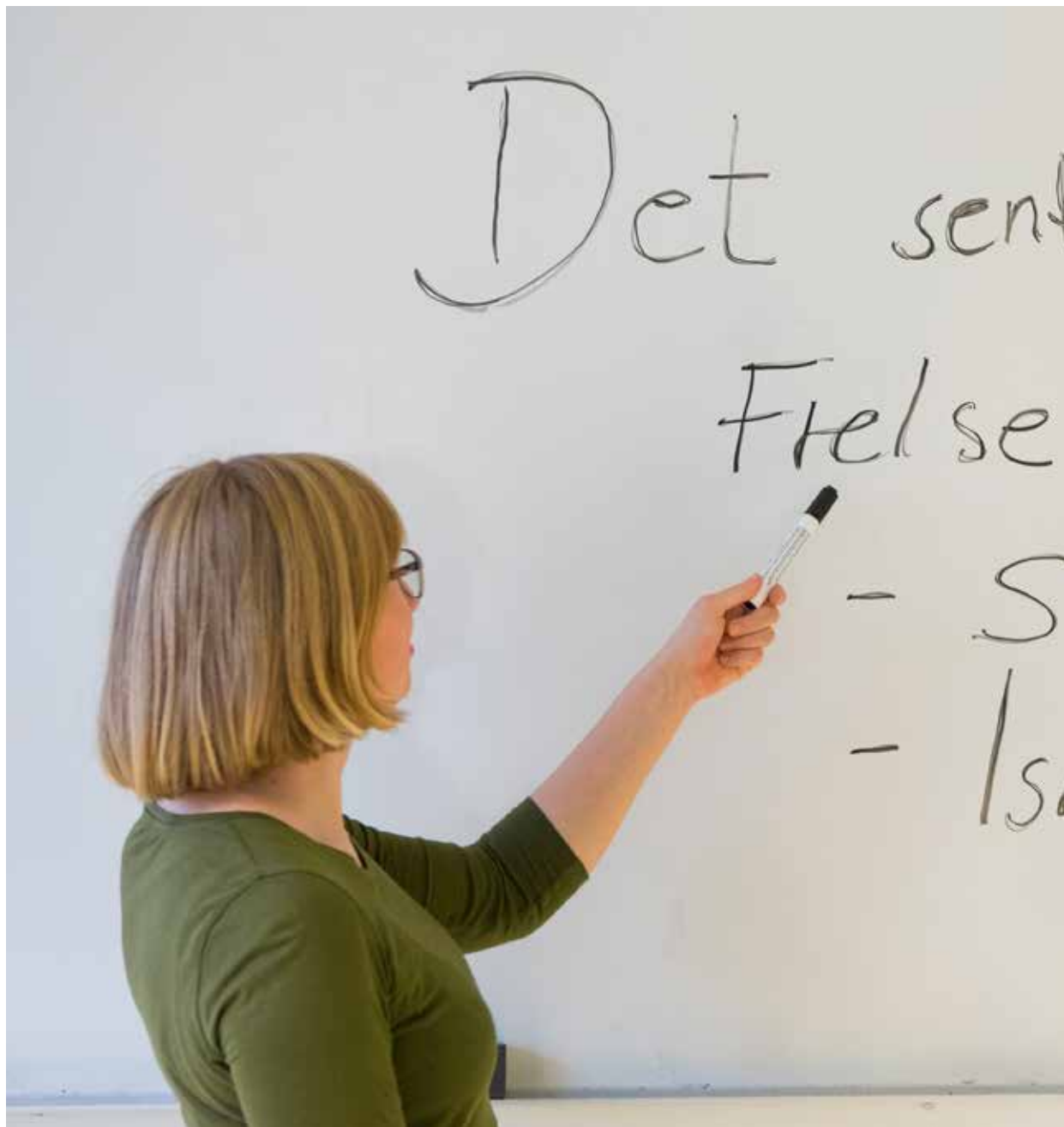
Ressursbanken inneholder forslag til aktiviteter, samtaleopplegg og mange flere viktige hjelpemidler som Den norske kirkes menigheter kan benytte seg av. Men jeg ble tipset om en litt annerledes ressurs som visst nok også skulle ligge tilgjengelig her, som etter jeg sjekket dette kan bekrefte at gjør. Den norske kirke har nemlig i sin ressursbank en *Skeiv sexhåndbok* – det du ikke lærte på skolen, ja du leste riktig. Denne håndboken er laget av Skeiv ungdom og er ganske undervisningsutformet med detaljert tekst om hvordan man kan ha samleie på ulike måter, jeg vil påstå at teksten er mer innholdsrik i denne håndboken og på et større detaljnivå enn hva du finner i naturfagsboken på den vanlige ungdomsskole. «Den handler om sex, seksuell helse og seksuelt overførbare infeksjoner. Heftet er beregnet på alle ungdommer, uavhengig av seksuell orientering».

Jeg lurte veldig på følgende: Støtter Den norske kirke alt av innhold i denne håndboken? For det som legges ut på Ressursbanken bør vel Den norske kirke kunne stå inne for når det publiseres som ressurser her? Jeg tar dermed utgangspunkt i at Den norske kirke stiller seg bak denne håndboken og hele dens innhold. Da lurte jeg på hvordan Kirken argumenterer for BDSM, andre grove skildringer i teksten og i samme håndbok oppgis organisasjonen FRI helt på slutten som en av flere man kan kontakte for relevant info. Betyr dette at Den norske kirke også stiller seg bak den svært liberale politiske plattformen til organisasjonen FRI?

Egen håndbok?

Som folkekirke er det naturligvis viktig at vi tilbyr ressursmaterieell også om tematikk som skeive sin seksualitet, samliv generelt og flere ting. Men kunne vi ikke klart å produsere en slik «håndbok» som kirke selv? Det finnes ikke argumenter eller bibelvers som legitimerer BDSM, og jeg tviler veldig på at Gud mente at samlivet mellom oss mennesker skulle inneholde alt som skildres i *Skeiv sexhåndbok*. En ting er også helt sikkert, flere av momentene i FRI sin politiske plattform er absolutt ikke noe som tales for i Bibelen.

Den norske kirke, jeg håper det kan bekreftes at Kirken ikke støtter alt som kommer frem i denne håndboken og at den dermed kan fjernes fra Ressursbanken. Jeg krysser fingrene for at denne publikasjonen er en glipp.

Vet folk hva religions-

KRLE: Det er åpenbart et sprik mellom hva samfunnet og fagfolk er opptatt av i KRLE-faget. Nå må vi spørre oss hva vi egentlig vil med faget.

KNUT AUKLAND

Førsteamanuensis i religionsdidaktikk, OsloMet

Det er ikke ofte, men det hender at vi som samfunn diskuterer skolefaget KRLE. Kristendommens plass i faget og K-en i navnet har vært gjengangere. Debatter om julemarkering i skolen er en evergreen, ikke minst i adventstida, selv om reglene i dag er klare på at skolegudstjeneste ikke skal være koblet til KRLE-faget.

Selv jobber jeg som lærerutdanner på OsloMet, med KRLE som hovedfokus. Og når jeg har sett disse debattene har jeg mange ganger tenkt: Vet folk hva

vi driver med i dette faget? Det er ikke det at diskusjonene om kristendommens plass ikke er viktig, men vi som jobber med dette til daglig står overfor veldig mange andre viktige utfordringer.

10 uløste problemer

Disse utfordringene er en god inngang for folk flest til å bli kjent med hvilke viktige oppgaver dette faget er satt til å gjøre. Nylig publiserte en gruppe på syv lærerutdannere og lærere koblet til KRLEpodden en liste over «10 uløste problemer» for KRLE og Religion og etikk, som faget heter på videregående. Lista er første av sitt slag og har definert de ti største utfordringene for skolens

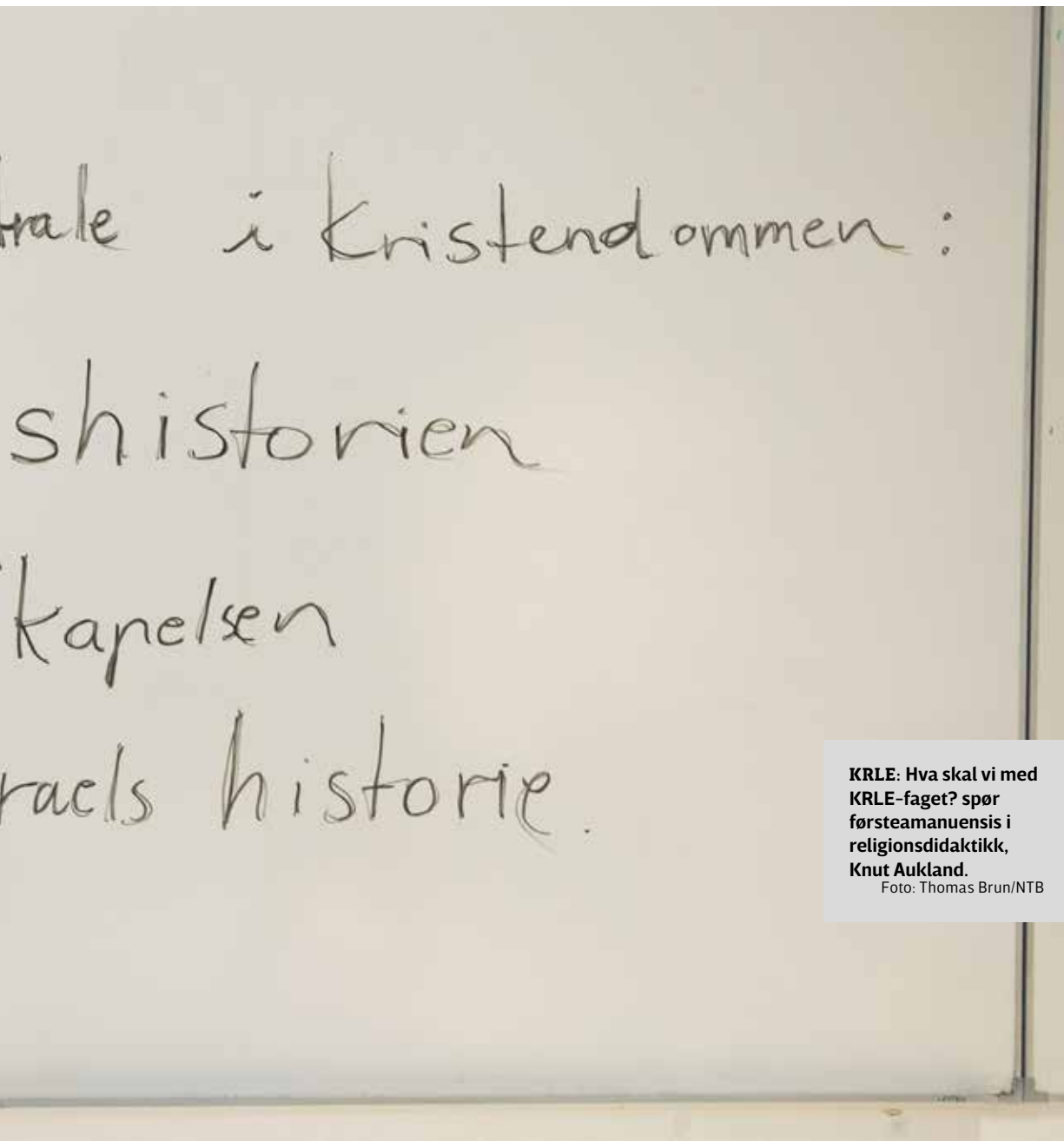
religions-, livs- og etikkfag de neste ti årene.

I prioritert rekkefølge er dette de ti største problemene i følge gruppa:

1. Etikken og filosofien
2. Metoder til utforskning
3. Den sekulære faktoren
4. Klimakrisen
5. Vurdering
6. Religionskritikk
7. Media
8. Skole og akademia
9. Verdensreligionsparadigmet og levde religion
10. Dyp uenighet

Inn i filosofien

Hverken kristendommens plass eller julemarkeringer er kommet

KRLE: Hva skal vi med KRLE-faget? spør førsteamanuensis i religionsdidaktikk, Knut Aukland.

Foto: Thomas Brun/NTB

slærere driver med?

Se for deg at Jesus er på timeplanen. Eleven kan være alt fra 6 til 19 år: Hvilke metoder ville du brukt for å undervise om Jesus?

Knut Aukland

med, så her er det åpenbart et språk mellom hva samfunnet og fagfolk diskuterer og er opptatt av. Listen viser noe av bredden i utfordringene med å undervise i religion og etikk i skolen. Fra religionskritikk og uenighet i klasserommet, til klimakrise og media: Faget setter åpenbart sentrale samfunnsutfordringer på agendaen.

Hva kan de tre øverste uløste problemene fortelle oss om skolens religions- og etikkfag? At etikken og filosofiens plass i faget er kommet øverst på listen er en viktig påminnelse om at disse fagene skal invitere elever inn i filosofien. I all den høylytte diskusjonen om kristendommens

plass er det lett å glemme at filosofien har blitt stadig mer sentral i faget. Så hva ville filosofer som Arne Næss eller Martha Nussbaum brukt dette faget til?

Hvordan lære om Jesus?

Uløst problem nr. 2 er metoder til utforskning. Den tar oss mer direkte inn i klasserommet. Se for deg at Jesus er på timeplanen. Eleven kan være alt fra 6 til 19 år: Hvilke metoder ville du brukt for å undervise om Jesus? Skal vi lese fortellinger og tolke hellige tekster? Skal vi kritisk undersøke historiske kilder? Skal vi intervju folk på gata eller undersøke hans betydning i troende menneskers liv i dag? Skal vi la oss inspirere av teologien og be elevene reflektere over hva hans liv kan si oss om å være menneske i dag? Eller skal vi sette opp teater og dramatisere hans liv? Vi har ikke tid til å gjøre alt, og de metodene vi velger peker på ulike visjoner og oppdrag for faget.

For de som ikke tror

Uløst problem nummer 3 er den sekulære faktoren, og peker på alle de elevene (og foreldrene) som ikke ser på religion som

særlig viktig i sine egne liv. Som Vårt Lands lesere vil vite, kan det godt hende at mange av disse kan regnes som kulturkristne og har medlemskap i DNK. Likefullt, mens lærere og fagfolk gjerne har fokusert på muslimske elever og andre minoritetsgrupper, så har de irreligiøse ofte blitt oversett. Greier faget å overbevise denne gruppen om dets relevans, eller fremstår det som et fag for de som har en særinteresse i religion?

Hvis det er et spørsmål alle disse uløste problemene peker mot, så vil si at det er fagets begrunnelse: Hva vil vi med et eget fag om religion, livssyn og etikk i den offentlige skolen? I Frankrike, India og USA har man ikke et eget religionsfag. I Finland og Tyskland deler man opp klassen etter elevenes religiøse tilhørighet, slik vi også gjorde i Norge på 1980- og 90-tallet. Men siden 1997 har vi samlet alle elever sammen i et fag, uavhengig av deres religions- og livssynstilhørighet. Utover å diskutere kristendommens plass i faget bør vi derfor spørre oss selv, og politikerne vi velger: Hva er det viktigste vi ønsker å oppnå med det?

Evnene til kvinner og menn

KJØNN: Selv om NLM praktiserer såkalt «tjenstedeling», vil vi ikke snakke om at Gud har gitt kjønnene ulike «evner».

KÅRE JOHAN LID

Leder for NLM Norge

I flere artikler denne høsten har Vårt Land definert NLMs syn på tjenstedeling slik: «Det innebærer en teologisk forståelse av at menn og kvinner tillegges ulike oppgaver i menigheten fordi de har fått forskjellige evner av Gud» (f.eks i VL 8/12). Vi er kritiske til denne måten å formulere vårt syn på. Det er viktig for oss at det ikke skapes et inntrykk av at vi mener at kvinner er mindre egnet for eksempel til å være ledere.

Begrunnet i bibeltekster

Vår begrunnelse for å skille mellom menn og kvinners tjeneste er begrunnet i ulike bibeltekster. Blant disse er 1. Kor 11,3-5; 1. Kor 14,33-35; 1 Tim 2,9-13. Vi vektlegger også at flere tekster tydelig forutsetter at tjenesten som øverste menighetsleder skal ivaretas av menn. Vi forstår disse tekstene slik at de fortsatt er gyldige for en kristen kirke.

Men ingen av disse tekstene forklarer inngående hvorfor det skal være forskjell på menn og kvinners tjeneste i en kristen kirke. Derfor ønsker vi også å være tilbakeholdne med å lansere teorier om hva som eventuelt kan være Guds begrunnelse for å gi kvinner og menn noe ulike oppgaver. Vi vil nøye oss med å fastholde at Gud har skapt ulike kjønn og at dette får en viss betydning for organiseringen av kristent menighetsarbeid.

Mange kvinnelige ledere

I NLM har kvinner til alle tider hatt en sentral rolle. Vi har sendt ut kvinner på våre misjonsfelt i mer enn hundre år. Mange av disse har stått i lederoppgaver. I Norge har vi hatt kvinnelige forkynnere. I en årrekke har kvinner også hatt sentrale oppgaver ved NLMs institusjoner. Mange kvinner er rektorer ved våre skoler og ledere i våre barnehager. Det er viktig å få frem at vi ikke mener at kvinners evner gjør de mindre egnet til å fylle denne typen oppgaver.

Så tror vi at kvinner og menn er ulike. Vi tror det ofte viser seg at kvinner og menn er komplementære – og utfyller hverandre både i hjem, i menighet, i sosiale fellesskap og på en arbeidsplass. Men når vi snakker om forskjellene på kjønnene, tror vi det er uheldig å snakke om at ulike «evner» da

FOTO: Erlend Berge

det lett kan forstås dithen at vi rangerer kjønnene. Tvert imot ønsker vi å løfte frem likeverdet mellom kjønnene i samsvar med for eksempel ordene i Gal 3,28, «her er ikke mann og kvinne».

Skapt forskjellige

I dokumentet «Sammen i tjeneste» presenteres NLMs teologiske veiledning for «kvinner og menns oppgaver, roller og funksjoner i den kristne forsamling». Dokumentet kommenterer ikke et eneste sted at kvinner og menn har ulike evner. Dessuten advares det imot en overdreven vektlegging

Når vi snakker om forskjellene på kjønnene, tror vi det er uheldig å snakke om at ulike «evner» da det lett kan forstås dithen at vi rangerer kjønnene.

Kåre Johan Lid

av kjønnsforskjellene. Vi siterer: «Etter vår vurdering taler Bibelen tydelig om at Gud har skapt menn og kvinner forskjellige – for at vi skal utfylle hverandre. Men forskjellene kan overdrives. Det er dessverre ingen tvil om at menn ofte har benyttet forskjellene til å trykke kvinner ned. En rigid kjønnsrolletenkning har av og til blitt presentert som en konsekvens av Bibelens veiledning – uten god begrunnelse».

Det er på denne bakgrunn at vi avstår fra å snakke om at Gud har gitt kvinner og menn ulike evner. Vi tror det er klokere å nøye seg med å påpeke at kjønnene er skapt forskjellige.